

Geraniumblauwtje

Kars Veling, De Vlinderstichting

Het geraniumblauwtje, *Cacyreus marshalli*, is in 1989 vanuit Afrika op Mallorca terechtgekomen en inmiddels heeft hij heel Zuid Europa veroverd. De afgelopen jaren heeft dit blauwtje zich ook af en toe in Nederland voortgeplant. De winter kan hij nog niet overleven, zodat hij elke keer opnieuw vanuit het zuiden deze kant op moet komen.

Herkenning

Hoewel de naam 'blauwtje' anders doet vermoeden is het geraniumblauwtje met name bruin gekleurd. De bovenkant, die slechts zelden wordt getoond is donkerbruin met een geblokte franje. De onderzijde is lichtbruin tot beige, met een patroon van vlekken en banen in meer donkerbruine tinten. Verse vlinders hebben een klein staartje aan de achtervleugel. De soort is niet met een ander blauwtje in Nederland te verwarren. Het is een van oorsprong Zuid-Afrikaanse vlinder die in 1989 per ongeluk op Mallorca is terecht gekomen, waarschijnlijk meegekomen met plantenmateriaal van *Pelargonium*. Sindsdien heeft de soort zich sterk uitgebreid. Op de Balearen is het een echte plaag en wordt de soort bestreden met chemische middelen. De pelargoniumteelt is daar dan ook zeer belangrijk met een jaarlijkse omzet van 30 miljoen dollar. In 1999 is de soort voor het eerst in Nederland vastgesteld.

Waarnemingen

In Zeeuws-Vlaanderen werd een vlinder aangetrokken door een nachtvlinderlamp en gefotografeerd zonder op naam te zijn gebracht. Later bleek het te gaan om het geraniumblauwtje.

Ook in 2003 was de soort op meerdere plekken in Nederland aanwezig en heeft de soort zich ook voortgeplant. Op 22 juli van dat jaar ontdekte Jaap Poot in Beek (Limburg) twee geraniumblauwtjes. En ook de volgende dagen was de soort present. Tot 12 augustus werd 35 maal een vlinder gezien. In de eerste weken van augustus werden er ook verspreid in de tuin eitjes afgezet op de volop aanwezige geraniums. Er werden 18 eitjes en rupsen gevonden. De ontwikkeling ging voorspoedig, want half september vlogen er iedere dag 2 tot 3 geraniumblauwtjes van de volgende generatie en werden meer dan 40 eitjes gevonden. Op 24 augustus 2003 werd in Heesch (Noord-Brabant) een geraniumblauwtje gezien, drinkend op geranium en kaasjeskruid. Ook hier werd vervolgens ei-afzet gezien en de 8 gevonden eitjes kwamen allemaal uit en verpopten.

Het geraniumblauwtje uit Vlaardingen, 2005
(Foto: Wilma van Holten)

In 2004 waren er geen meldingen van de soort, maar in 2005 werden geraniumblauwtjes gezien in Vlaardingen en Zwolle, in 2007 in Zeewolde en in 2008 waren er meldingen uit Zoetermeer. Ook hier heeft de soort zich voortgeplant en in 2009 werden er, zij het op een locatie meer dan 2 kilometer verderop, in Zoetermeer ook geraniumblauwtjes gezien.

Herkomst

De herkomst van de soort in Nederland is niet zeker, maar hoogstwaarschijnlijk zijn de vlinders keer op keer als eirups of pop meegekomen met transporten van geranium en pelargonium uit Zuid-Europa. Hoewel ze zich hier in de zomer prima kunnen vermeerderen hebben ze geen winters rust en is het dus onwaarschijnlijk dat ze zich blijvend in Nederland zullen vestigen. De verwachting is wel dat de soort in de toekomst vaker gezien zal worden. In tuinen en kwekerijen kan de soort schadelijk zijn.

Vindplaatsen geraniumblauwtje. (Bron: www.vlindernet.nl)